‘Land zonder moed’ over de Duitse corona-angst

5 juli 2024

Een alliantie van wetenschap en politiek beweert steeds vaker over kennis te beschikken die rechtvaardigt dat de vrijheid van individuen terzijde wordt geschoven. De pijnlijke ervaring van de Covid-crisis heeft laten zien hoe groot de schade kan zijn die op deze manier wordt aangericht. Ondertussen moet tegenspraak ook opzij worden gezet in kwesties als klimaat, wokeness of oorlog. Daarom hebben we in Duitsland weer meer moed nodig om ideologieën vermomd als wetenschap luid en openlijk tegen te spreken en in plaats daarvan beslissingen te nemen op basis van de feiten.

Foto: Uitgever boek

Het Grote Zwijgen over de Coronajaren

Een voor velen afschuwelijke periode van angst voor het vermeende virus en woede over de vrijheidsbeperkende maatregelen, ligt weliswaar (voorlopig) achter ons, de Duitse samenleving lijkt nog niet klaar voor een kritische nabeschouwing. Een verschijnsel dat we ook in Nederland kennen. Michael Esfeld, gerenommeerd professor filosofie aan de Universiteit van Lausanne, schreeft een boek over hoe de samenleving veranderde.

Esfeld in de Berliner Zeitung (B-Z): *"In de Corona-crisis verloor de samenleving de moed om haar beschermende rechten te verdedigen tegen een oprukkende staat. Het postmoderne denken heeft geleid tot een systeem van toenemende sociale en private controle, waarbij de staat zoveel mogelijk wil controleren."*

Land zonder moed

In het boek 'Land ohne Mut' pleit Esfeld voor verlicht denken maar doet ook een oproep tot burgerlijke moed. Volgens hem moeten we *"door terug te keren naar de rede de aanval van de collectivisten op de open samenleving en de rechtsstaat kunnen afweren."*

De 'trend' die de omgang met het coronavirus heeft bepaald is volgens Esfeld verre van voorbij.
En deze trend is helemaal niet goed: het leidt tot een samenleving die *"mensenrechten, wetenschappelijk onderzoek met een open einde en de mechanismen van de scheiding der machten van de rechtsstaat om de uitoefening van macht te beperken"* terzijde kan schuiven en als dat nodig is, telkens weer, en op een gegeven moment misschien wel permanent.

Een wetenschappelijke bevinding kan niet automatisch tot een handeling leiden. Daar hoort een kritische discours op te volgen. *"Er kan geen absolute geldigheid zijn van één enkel standpunt, dat 'wetenschap' is."*

De staat terug in het hok

Esfeld: *“Als een welvaartsstaat echter beweert, ten eerste, bepaalde wetenschappelijke opvattingen als de enige ware te vertegenwoordigen, ten tweede, deze zelf tot norm te verheffen en, ten derde, ervoor te zorgen dat deze normen ten voordele van iedereen ten opzichte van het individu worden gehandhaafd, is er onvermijdelijk een conflict, niet alleen met de wetenschappelijke vrijheid als instituut, maar ook met de fundamentele rechten van individuele burgers.”*

In het boek geeft Esfeld stevige kritiek die de staat en nu aan haar gelieerde instituties tot in de kern raken.
De Berliner Zeitung noemt het boek een ‘Gids voor een terugkeer naar Wetenschap en Wet en Orde’, wat eveneens de provocerende ondertitel van zijn boek is.
Het recept is voor Esfeld eenvoudig: draai toch alles om. Het toverwoord is: ontvlechting. Dit moet de vicieuze cirkel doorbreken. De ‘quasi-monopoliepositie’ van de ‘staatsmacht’ over invloedrijke media, het onderwijssysteem en de wetenschap moet volgens Esfeld worden afgeschaft. Het juridische leven, het economische leven en het intellectuele leven moeten losgekoppeld worden van ‘staatsrichtlijnen’.

Geen plaats op de Frankfurter Buchmesse

“Dat Esfelds diagnose juist zou kunnen zijn, blijkt uit de uitsluiting van zijn boek van de Frankfurter Buchmesse”, schrijft de krant. Het boek mag niet gepresenteerd worden in de gezamenlijke Livro-tentoonstelling van de Marketing- en Uitgeversdienst van het Boekenvak (MVB), die een platform biedt aan uitgevers zonder eigen stand. De redenering van MVB was dat boeken van uitgever Achgut voor MVB onacceptabel waren vanwege mogelijke “*dreigende omzetderving*“. *“Want in het verleden had een boek van Achgut geleid tot “sterke afwijzing” van bezoekers, maar vooral van andere (kleine) uitgevers.”*

Het is opmerkelijk hoe de B-Z over dit boek en de boycot op de Frankfurter Messe schrijft. Ondersteunend en zeker niet kleinerend, een toon die veel media de laatste jaren tegenover ’tegenstanders’ van het ‘regiem’ hebben aangeslagen.

***** Momentan AUSVERKAUFT - Bitte vorbestellen. Lieferbar wieder ab 15.09.2023 *****

Printausgabe

ISBN 978-3-9822771-6-5
Achgut Edition

24,00 €

in den Warenkorb

Auch als E-Book erhältlich